

Avfalls-PM, Detaljplan för Hantverkshuset

Inledning

Enligt plan- och bygglagen ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat avfallshantering (2 kap. 5§) och de ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till möjligheterna att hantera avfall (2 kap. 6§).

Detta PM har tagits fram av planenheten på Nacka kommun tillsammans med fastighetsutvecklaren Genova. Syftet är att säkerställa en fungerande avfallslösning för samtliga aktörer som har ansvar för avfall (kommunen, producenter av förpackningar, fastighetsägare, insamlingsaktörer).

Planer, strategier och styrdokument

Nacka kommuns avfallsplan

Nackas avfallsplan utgår från fyra övergripande mål: att förebygga avfall, att ge god service, tillgänglig insamling och engagera Nackaborna, att ha en hållbar och säker avfallshantering samt att minska nedskräpningen. Avfallsplanen gäller fram till och med år 2026. Läs vidare under [Nacka kommuns avfallsplan](#).

Teknisk handbok

Tekniska handboken med riktlinjer har tagits fram för att underlätta arbetet för de som planerar, bygger och förvaltar system för insamling av hushålls- och producentansvarsavfall (se kap 4) i Nacka kommun. I handboken anges att val av insamlingssystem kan variera utifrån platsens förutsättningar men inom ett geografiskt område bör samma insamlingssystem så långt om möjligt användas för att minska antalet transporter och miljöpåverkan samt störningar för de boende. Vidare behöver insamlingssystemen utformas så att kraven i avfallsföreskrifterna följs. Följande prioritetsordning för restavfall och matavfall i tät bebyggelse anges:

1. Stationär sopsug. Matavfallskvarn till separat tank är ett bra alternativ för insamling av matavfall.
2. Bottentömmande behållare (kräver tillgänglig kvartersmark).
3. Sopkärl i miljörum (stor vikt ska läggas vid placering och utformning av soprum för att uppnå en god arbetsmiljö).
4. Mobil sopsug (buller och driftproblem gör detta alternativ mindre attraktivt).

Läs vidare under [NVOA Teknisk handbok - avfall](#)

Ny förordning

Regeringen beslutade sommaren 2022 om en ny förordning om producentansvar för förpackningar. Huvudsyftet med den nya förordningen är att öka återvinningen av förpackningar samt minska mängden förpackningar och förpackningsavfall. Reglerna innebär att kommunerna tar över ansvaret för insamlingen av hushållens förpackningar från FTI (Förpackningsinsamlingen).

Kommunerna ska införa fastighetsnära insamling av förpackningar från hushåll (papper, plast, glas och metall) samt från verksamheter som är samlokaliserade med hushåll senast 1 januari 2027. Utöver detta ska skrymmande förpackningar av papper och plast samlas in på lättillgängliga insamlingsplatser.

Läs vidare under [Förpackningsinsamling - Avfall Sverige](#).

Start-PM för stadsbyggnadsprojektet Södra Finnberget

Detaljplanen för Hantverkshuset är en del av stadsbyggnadsprojektet Södra Finnberget. I Start-PM för projektet anges att Nacka kommun ska ta initiativ för att öka insamlingen av matavfall, främst i flerfamiljshus samt att en avfallsutredning ska genomföras där ett större område analyseras för att få en robust avfallshantering.

Övriga övergripande dokument

Även följande är av relevans för avfallshantering:

[Nacka kommuns avfallsföreskrifter](#)

[Nacka kommuns översiktsplan](#)

[Strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen](#)

[Genomförandeplan för strategin för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen](#)

Planförslaget

Planförslaget innebär rivning av befintlig verksamhetsbyggnad och nybyggnation av flerbostadshus innehållandes cirka 80-90 lägenheter i varierade storlekar. Verksamhetslokaler möjliggörs i markplan. Parkering placeras i garage med gemensam bostadsgård ovan. Planförslaget innebär även att Kvarnholmsvägen får en ny utformning med mer utrymme för gång, cykel och angöring.

Nuvarande avfallshantering

Inom planområdet, på fastigheten Sicklaön 37:45, sker avfallsinsamling med sopkärl i bebyggelsens miljörum. Befintliga bostäder intill planområdet, på Finnbergsvägen och Finnboda parkväg sker avfallsinsamlingen med sopkärl för rest- och matavfall. På Kvarnholmen, en bit öster om planområdet sker avfallsinsamlingen till största del med botten tömmande behållare. Närmsta återvinningsstation ligger direkt väster om planområdet på södra sidan om Kvarnholmsvägen.

Pågående planering intill planområdet

Intill planområdet finns två pågående detaljplaneprojekt, Detaljplan för Gäddviken och Detaljplan för Utblicken och förmansbostaden. Dessa uppskattas inrymma cirka 1500 respektive cirka 200-300 bostäder. Projekten är i tidigt skede och har ännu inte utrett hur avfallshanteringen ska ske.

Föreslagen avfallshantering

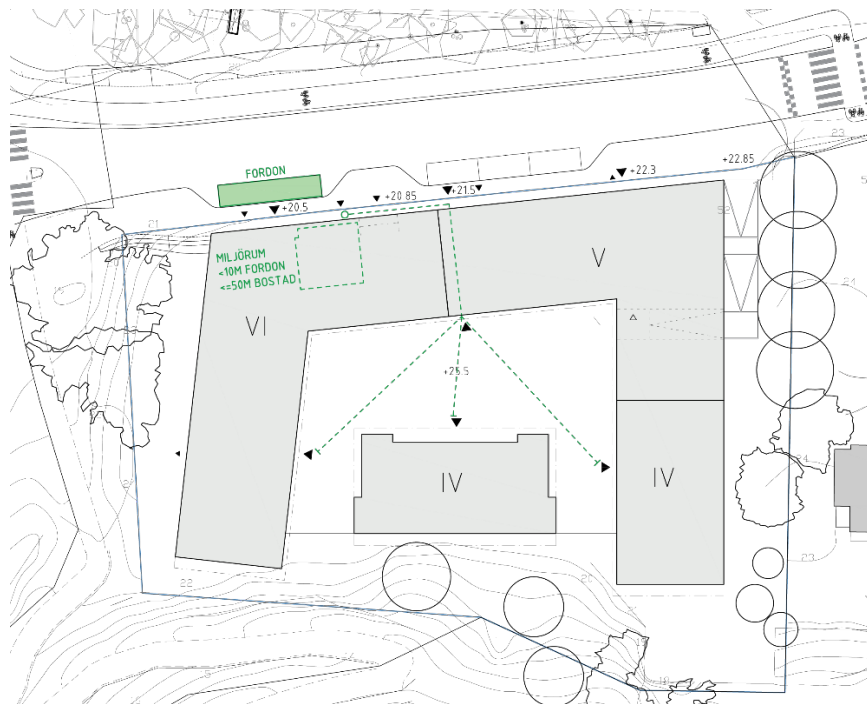
Ungefärliga avfallsmängder per respektive fraktion och användningsområde är framräknade utifrån *Nacka vatten och avfall ABs excelverktyg*, som syftar till att ge vägledning för dimensionering och planering av avfallsutrymmen. Följande grunddata har använts:

Fraktion	Liter/ hushåll & vecka
Matavfall	15
Restavfall	50
Returpapper	15
Pappersförpackningar och Wellpapp	35
Plastförpackningar	20
Metallförpackningar	2,0
Ofärgat glas	2,0
Färgat glas	2,0
Summa:	141

Nacka Vatten och Avfalls tekniska handbok för avfall är vägledande för planering och genomförande av kommande avfallshantering. Den planerade byggnationen avses också möjliggöras för att kunna certifieras som Svanenmärkt hus vilket gör att insamlings- och återbrukslösningar även kommer följa dess krav. Det handlar exempelvis om att möjlighet till källsortering i minst fyra fraktioner i boendeenheten samt möjlighet till källsortering i det gemensamma miljörummet.

Utifrån projektets förutsättningar gällande bland annat storlek och läge planeras avfallshantering med integrerat miljörum i fraktioner för manuell hämtning. Ett maskinellt insamlingssystem med mobil- eller stationär sopsug bedöms inte genomförbart utifrån den tillkommande bebyggelsens omfattning. Användande av bottentömmande behållare kan även ge säkerhetsrisker i och med att det kan medföra lyft över gångbana, samtidigt som utrymme inom kvartersmark inte ges.

I utvecklingsförslaget planeras uppställningsplats för fordon anpassat för avfallshantering anordnas inom 10 meter från miljörummet, som även ligger inom 50m från bostadsentréer (se planskiss nedan). Angöringsfickan är utformad för att möjliggöra angöring med typfordon Los (med längd 9,4 meter) enligt VGU (*Vägar och gators utformning*).

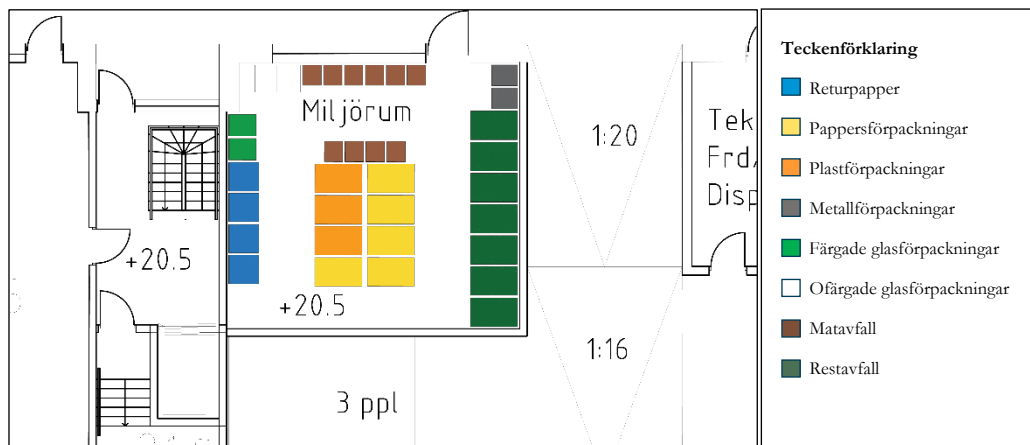

Planskiss där uppställningsplats i förhållande till miljörum redovisas.

Utformningen av den planerade bebyggelsens gemensamma miljörum har gjorts dels utifrån *Nacka Vatten och Avfalls tekniska handbok för avfall*, samt utifrån *Nacka vatten och avfall ABs excelverktyg*. Framräknade värden för dimensioneringen av miljörummet är:

Fraktion	Hämtningsintervall	Kärlvolym (liter)	Antal kärl (beräknat)	Antal kärl (st)
Matavfall	Varje vecka	140	9,5	10
Restavfall	Varje vecka	660	6,7	7
Returpapper / kontospapper	Varje vecka	370	3,6	4
Pappersförpackningar	Varje vecka	660	4,7	5
Plastförpackningar	Varje vecka	660	2,7	3
Metallförpackningar	Varannan vecka	190	1,9	2
Ofärgat glas	Varannan vecka	240	1,5	2
Färgat glas	Varannan vecka	240	1,5	2
Summa:				35

Ovan ger en dimensionering för miljörummet om 55 kvm, inom vilket totalt 35 stycken kärl ihop med ett arbetsutrymme för hämtpersonal behöver ordnas. Detta möjliggörs i utvecklingsförslaget (se planskiss nedan).

Planskiss för miljörummets utformning.

Sammanfattningsvis har utvecklingsförslaget tillräckliga avfalls- och logistikutrymmen för att klara vägledningen i *Nacka Vatten och Avfalls tekniska handbok för avfall* samt kravställning som krävs för certifiering enligt Svanmärkt hus.

Utöver ovan är även ytterligare återbrukslösningar aktuella i det fortsatta arbetet. Det handlar om att undersöka hur utrymme för återbrukande och delning av till exempel verktyg och möbler kan möjliggöras, samt hur digitala lösningar kan integreras eller nyttjas. Eventuella tillkommande utrymmen behöver nogra utformas för att främja delningsekonomi och återbruk och minimera risken att det missutnyttjas som miljörum för grovsopor och övrigt avfall.